

هیچ کس او را دوست نداشت

۱۱ اسفند ۱۳۹۳ ساعت ۱۶:۰۳

یک گروه به مقام او حسادت می‌بردند که «برای صاحبان مقام، مخصوصاً در مشرق زمین طبیعی است». گروهی از مخالفانش هم از افراد «متعصب و مذهبی» بودند. آنان تیمورتاش را «لامذهب و متجاهر به فسق و مخرب دیانت می‌شمردند».

در ص ۱۹۲ کتاب می‌خوانیم:

تیمورتاش در عرصه داخلی هم مخالفان بسیار داشت: دشمن طاووس آمد پر او. خصوصیات شخصی و اخلاقی‌اش برای او در جبهه‌های گوناگون مخالفانی به وجود آورده بود. یک گروه به مقام او حسادت می‌بردند که «برای صاحبان مقام، مخصوصاً در مشرق زمین طبیعی است». گروهی از مخالفانش هم از افراد «متعصب و مذهبی» بودند. آنان تیمورتاش را «لامذهب و متجاهر به فسق و مخرب دیانت می‌شمردند». مذهبیون او را «موسس همه تجددها» می‌دانستند. عده‌ای هم «از نظر سیاست و اصول» با او تقابل داشتند. مخبرالسلطنه هدایت، رئیس‌الوزاری که با وجود وزیر درباری چون تیمورتاش بی‌کاره می‌نمود، در کتاب «خاطرات و خطرات» آنجا که به توصیف تیمورتاش می‌رسد، نوشته است: «در هوش، فراست، پشتکار، مجلس‌آرایی، چاره‌جویی، نکته‌سنجی تیمورتاش انگشت ایراد نمی‌توان گذاشت. بی‌پروایی، به‌آزنی، هوسرانی هم به افراط داشت. خشونتش بیش از ملاحظت بود و اواخر بی‌غرور می‌نمود. دچار بعض عادات هم بود که گاه آن همه معلومات را در پرده می‌افکنند...» از همین رو طبیعی بود که چنین فردی حساسیت شاه بدگمان را نسبت به خود برانگیزاند. پس از بازگشت تیمورتاش از سفر اروپا، بازار شایعات در اطراف او داغ شد. شایعات حول هر دو مسائل داخلی و خارجی بود. یک سر شایعات درباره تهدید آینده ولیعهد توسط او بود. سر دیگر هم به مذاکرات نفت مربوط می‌شد. طبق این شایعات که ویبرت بلوشر مامور آلمانی مقیم ایران در سفرنامه خود به شرح آن‌ها پرداخته، تیمورتاش «در لندن وظیفه داشته است با شرکت نفت انگلیس و ایران مذاکراتی در مورد ازدیاد عواید سالانه ایران انجام دهد، اما این مذاکرات را طوری با توقعات مالی شخصی خود توأم کرده که سرانجام با ناکامی و شکست روبه‌رو شده است.» در نهایت بدگمانی رضاشاه گریبانگیر وزیر دربار متنفس شد. گویی رضاشاه او را مسبب آگاهی انگلیسی‌ها از سیاست‌های ایران در قبال مساله نفت می‌دانسته است. این در حالی است که قبلاً انگلیسی‌ها او را در آگاهی روس‌ها از مذاکرات با ایران مقصر می‌دانستند. آنچه اما درباره برافتادن تیمورتاش می‌توان گفت، آنکه مسائل داخلی و سیاست خارجی افزون بر سوءظن رضاشاه در این باره موثر بود. در این باره نمی‌توان نظر قاطعی داد که کدام عامل موثر بوده و نقش اول را ایفا کرده است.

آدرس مطلب :

<https://www.cafetari.kh.com/news/20448/نداشت-دوست-او-کس-هیچ/20448>